

**ОБЛАГАНЕТО С АКЦИЗ НА ТЮТЮНЕВИТЕ ИЗДЕЛИЯ В
БЪЛГАРИЯ – ПРЕГЛЕД И ПРЕПОРЪКИ**

Преглед и анализ на облагането с акциз на тютюневите изделия в България в периода 2007-2013 г. и препоръки с оглед достигането на минималните изискуеми нива в ЕС до 2018 г.

Автор: Петър Ганев

Редактор: д-р Десислава Николова

Октомври 2013 г.

Този анализ се подкрепя от „Филип Морис България“ ЕООД

Съдържание

Резюме.....	2
Въведение.....	3
Обща информация и политика на данъчно сближаване в ЕС.....	3
Съображения, свързани с потребителите и икономиката	5
Бюджетни приходи, стабилност, постепенност и предвидимост.....	7
Съображения, свързани с незаконната търговия	9
Съображения, свързани с политиките	11
Изводи	11

Резюме

След присъединяването към ЕС България беше изправена пред предизвикателството да хармонизира акцизната си политика по отношение на тютюневите изделия и да достигне минималните нива на облагане, разписани в съответната европейска директива, до началото на 2010 г. През 2007 г. цените на цигарите в страната (среднопретеглена цена) бяха по-ниски от номиналното изискване за минимален акциз в ЕС (64 евро на 1000 къса), което илюстрира сложната задача пред страната в първите години на еврочленството да покачи акцизните ставки и съответно цените, без това да доведе до тежки негативи за бюджета и пазара на тютюневи изделия.

България не положи достатъчно усилия да разработи една дългосрочна стратегия и да одобри план-график за плавното увеличаване на акцизите върху тютюневите изделия, като промените се правиха на парче, в рамките на дебатите за бюджета в края на всяка една година. Това доведе до неплавно, а в някои случаи и рязко покачване на акцизите, като само през 2010 г. номиналната тежест на акциза върху цигарите скочи с почти 50%, което доведе до драстичен скок на цените – през 2009 г. кутия цигари от най-търсената ценова категория струваше под 3 лв., докато през 2010 г. същата вече се продаваше за над 4 лв.

Ефектите от липсата на предвидимост, непоследователността и рязкото покачване на акцизите през 2010 г. бяха катастрофални – легалният пазар на цигари се срина с близо 1/3, приходите в бюджета намаляха, отбеляза се и бум в нелегалната търговия. Забележете, че през 2010 г. всяка трета потребена цигара в страната не е била предназначена за местния пазар – това означава на практика удвояване на нелегалната търговия спрямо нивата от предходните години. Европейският опит показва, че въпреки масовото покачване на акцизните ставки в ЕС, подобен бум на нелегалната търговия се получава само в страни, които прибавят до резки промени и шоково вдигане на акцизите, докато там, където има предвидимост и последователност, негативните ефекти биват ограничавани.

Сега България е изправена пред нова европейска цел за минимален акциз върху цигарите, която страната ни трябва да достигне до началото на 2018 г. – 90 евро на 1000 къса за всички цигари. Изхождайки от предходния ни опит и от добрите европейски практики, страната ни следва да предприеме решителни стъпки, за да ограничи потенциалните негативни ефекти от по-високите акцизни ставки.

На първо място това е приемането на акцизен данъчен календар по подобие на този в Румъния, където ясно да бъдат разписани стъпките за покачване на акциза върху цигарите до 2018 г. – това ще осигури предвидимост както за потребителите и за компаниите, така и за приходите в бюджета. На следващо място трябва да бъдат предприети равномерни стъпки за покачването на акциза, започвайки от началото или от средата на следващата година, което да осигури максимална плавност и да избегне резките покачвания на цените и всички последващи негативни ефекти, сред които е незаконната търговия. Увеличаването на ставките на минималния изискуем акциз и на специфичния компонент с равни стъпки през всяка от следващите пет фискални години е най-опростеният и ефективен вариант.

Подобна политика би допринесла и за постигането на дългосрочната здравна цел за ограничаване на тютюнопушенето посредством данъчни и ценови мерки, което съответства на целите, заложи в Директивата на ЕС. Същевременно тя ще осигури постепенно ежегодно увеличение на бюджетните приходи, овладяване на незаконната търговия и предвидимост за бизнеса и потребителите.

Въведение

Целта на изследването е да се оценят ефектите от облагането на тютюневите изделия в България след присъединяването към ЕС и да се поставят за обсъждане по-нататъшни варианти за политика, свързана с процеса на хармонизация на облагането на тютюневи изделия на ниво ЕС. Изследването разглежда бюджетните и икономически последици на процеса на хармонизация, като отчита поведението на потребителите и незаконната търговия с цигари. Държавният бюджет на България е силно зависим от облагането на тютюневите изделия, което увеличава значението на този въпрос в рамките на по-широкия дебат за фискалната политика.

Обща информация и политика на данъчно сближаване в ЕС

Като член на Европейския съюз България е подписала Договора за ЕС, по силата на който следва да спазва директивите и регламентите на институциите на ЕС, както и предвидените в тях срокове и условия. Директивата относно структурата и ставките на акциза върху обработен тютюн¹ въвежда общи принципи за сближаване на структурата и ставките на акциза в държавите-членки. Директивата предвижда структурата на акциза върху цигарите да включва специфичен компонент, изчислен за единица продукт, и пропорционален, т.нар. адвалорен компонент, базиращ се на продажната цена на дребно, като освен това са предписани и ефективни средства, които държавите-членки да прилагат за осигуряване на минимално данъчно облагане за всички цигари, тоест такова, което да не зависи от отделните компоненти, а да гарантира определена номинална тежест на акциза на 1000 къса цигари.

По времето, когато България се присъединява към Европейския съюз (2007 г.), действащата тогава Директива 2002/10/ЕС предвижда общата акцизна тежест (специфичен акциз и адвалорен компонент, без ДДС) върху цигарите да бъде поне 57% от продажната цена на дребно и да не бъде по-ниска от 64 евро на 1000 къса върху най-търсената ценова категория. Според Договора за присъединяване на Република България и Румъния (2005 г.) двете страни могат да отложат прилагането на общ минимален акциз върху продажната цена на дребно до 31 декември 2009 г., при условие че в този период постепенно коригират акцизните ставки за достигане на общия минимален акциз, предвиден в Директивата.

През 2007 г. акцизът върху цигарите в България бе около 35 евро на 1000 къса² (най-търсена ценова категория), като доминиращ в него бе адвалорният компонент. На практика в следващите няколко години от България се очакваше да увеличи почти двойно акциза, т.е. номиналната акцизна тежест върху цигарите. Цените на цигарите в България през 2007 г. бяха дори по-ниски от минималния акциз в ЕС, което поставяше ясно предизвикателство за фискалната политика на страната, с което от позицията на времето можем да кажем, че тя можеше да се справи далеч по-добре. Така и не беше приет ясен график за достигане на минималния акциз през 2010 г. и решенията бяха взимани в рамките на дебата по бюджета в края на всяка една година.

През 2009 г. акцизът върху цигарите в България вече бе около 51 евро на 1000 къса от най-търсената ценова категория, което означаваше, че останалата част до достигане на 64 евро като етап от процеса на данъчно сближаване трябваше да бъде наваксана в рамките на дебата по бюджета за 2010 г. Правителството направи сериозни изменения на структурата и ставките на акциза през 2009 г., които влязоха в сила от 1 януари 2010 г. Съгласно общоевропейската

¹ [Директива 2011/64/ЕС на Съвета от 21 юни 2011 г.](#)

² Акцизни таблици (2007-2013), Европейска комисия – виж например [EXCISE DUTY TABLES 2013](#)

практика и тенденции България предприе намаляване на адвалорния компонент от 40,5% на 23%, а съответно специфичният компонент бе увеличен. Бе въведена и минимална акцизна ставка с оглед да се осигури определено номинално ниво на акциз (148 лв. или 75,67 евро) независимо от компонентите на акциза и цената на цигарите – предвид че това е най-сигурният начин да се гарантира минимално данъчно облагане, което не зависи от промените в цените.

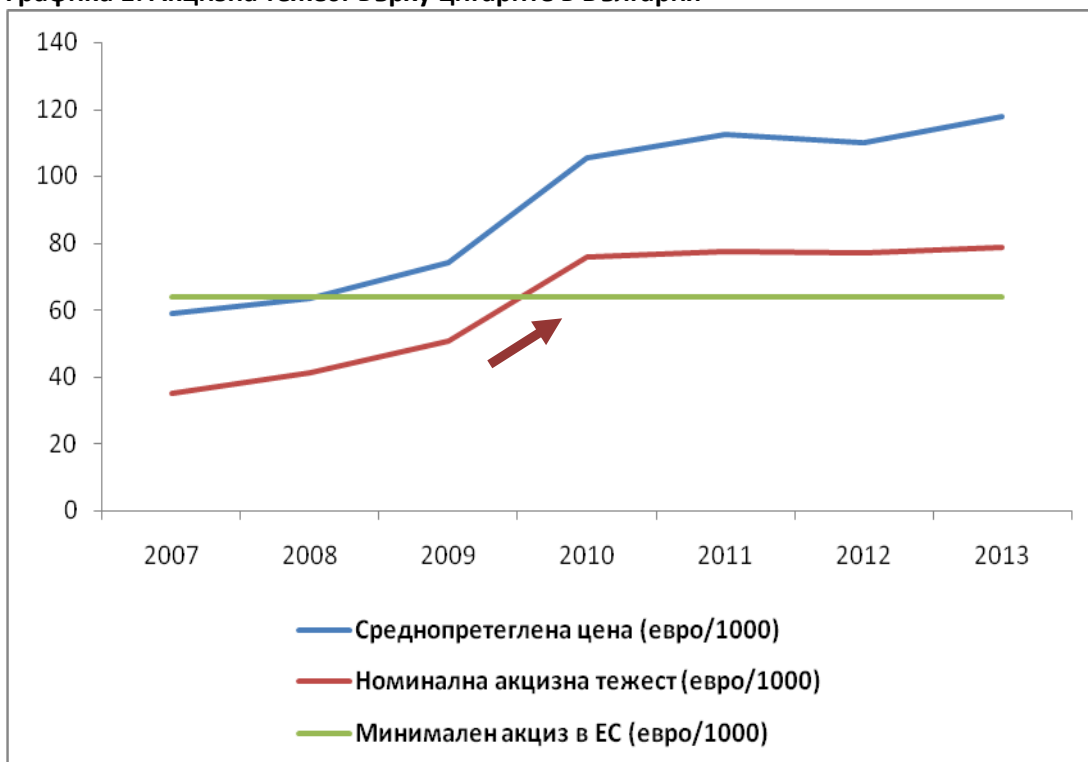
Вместо обаче просто да достигне минималното изискване от 64 евро на 1000 къса, увеличението на специфичния компонент от 21 до близо 52 евро на 1000 къса доведе до цялостен ефект, при който акцизът достигна почти 76 евро за 1000 къса от най-търсената ценова категория. Тук следва да се отбележи, че рязкото и внезапно увеличение на номиналния акциз нормално доведе до огромно увеличение на цените и стръмен ръст на притока на незаконни цигари, дължащ се на нарасналото търсене на по-евтини алтернативи (въпросът с увеличената незаконна търговия с цигари през 2010 г. се разглежда в друг раздел от настоящия доклад).

Таблица 1: Акциз върху цигарите в България

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Минимален акциз (евро/1000 къса)	N/A	N/A	N/A	75,67	75,67	75,67	75,67
Адвалорен компонент (%/крайна цена)	54%	35%	40.5%	23%	23%	23%	23%
Специфичен компонент (евро/1000 къса)	3,32	18,91	20,96	51,64	51,64	51,64	51,64
Среднопретеглена цена (евро/1000 къса)	58,80	63,29	74,01	105,33	112,49	109,93	117,85
Номинална акцизна тежест (евро/1000 къса)	35,07	41,07	50,93	75,87	77,52	76,93	78,75

Източник: Акцизни таблици (2007-2013), Европейска комисия

Графика 1: Акцизна тежест върху цигарите в България



Източник: Акцизни таблици (2007-2013), Европейска комисия

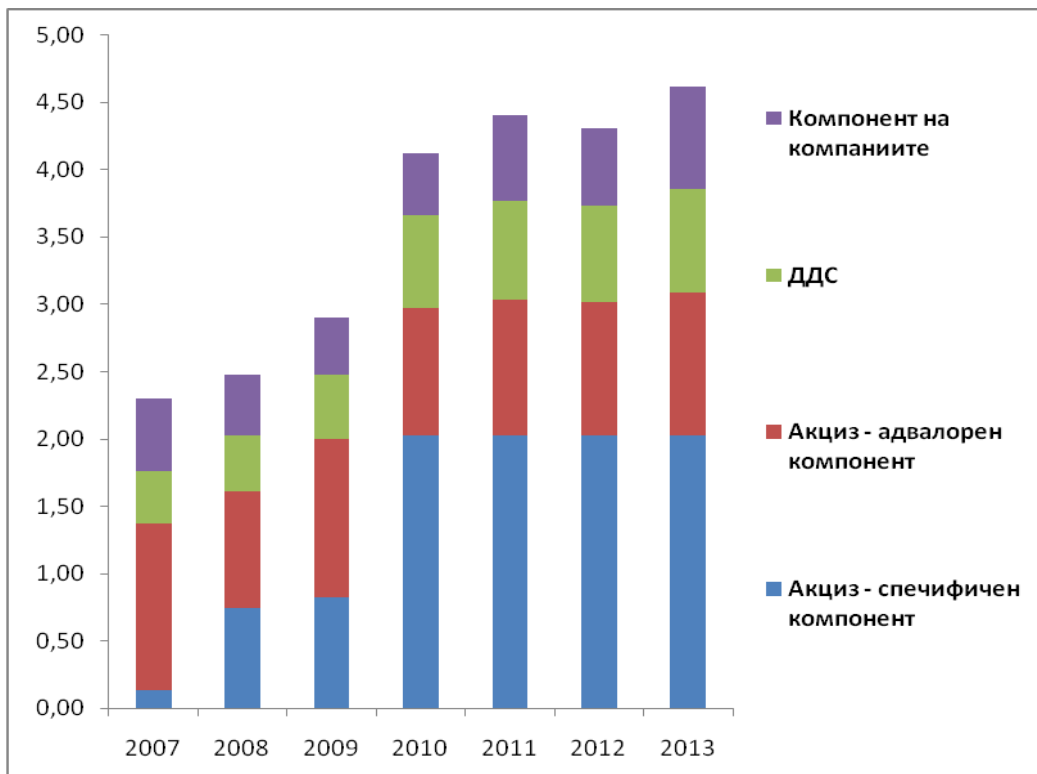
През 2011 г. последва приемането на изменената Директива на ЕС, с която се въведеха нови правила и изисквания и в края на 2013 г. на България отново се налага да преследва нова европейска цел. Както е записано в изменената директива, от 1 януари 2014 г. общият акциз върху цигарите трябва да бъде поне 60% от среднопретеглената продажна цена на дребно на освободените за потребление цигари и акцизът трябва да е не по-нисък от 90 евро за 1000 къса за всички цигари, независимо от среднопретеглената продажна цена. България, Естония, Гърция, Латвия, Литва, Унгария, Полша и Румъния получиха преходен период до 31 декември 2017 г., което означава, че България има пет фискални години да достигне новите минимални нива.

България вече изпълнява правилото общият акциз върху цигарите да представлява поне 60% от среднопретеглената продажна цена на цигарите, освободени за потребление. Що се отнася до достигането на минималния акциз в номинално изражение от 90 евро за 1000 къса, не трябва да повтаряме грешката от 2010 г. с внезапното и рязко увеличение на акциза и всички последвали негативни ефекти.

Съображения, свързани с потребителите и икономиката

Българският пазар на цигари традиционно се характеризира с висока ценова еластичност на търсенето – това означава, че потреблението реагира значително на промяната в цените и е основно фокусирано върху по-ниските ценови категории. България е една от малкото държави в ЕС, където най-търсената ценова категория е по-ниска или равна на среднопретеглената цена на дребно. Официалните данни също така показват, че цените на цигарите в България са най-ниски за целия ЕС, което е очаквано предвид факта, че това е най-бедната страна-членка и страната със сравнително най-ниски общи ценови равнища.

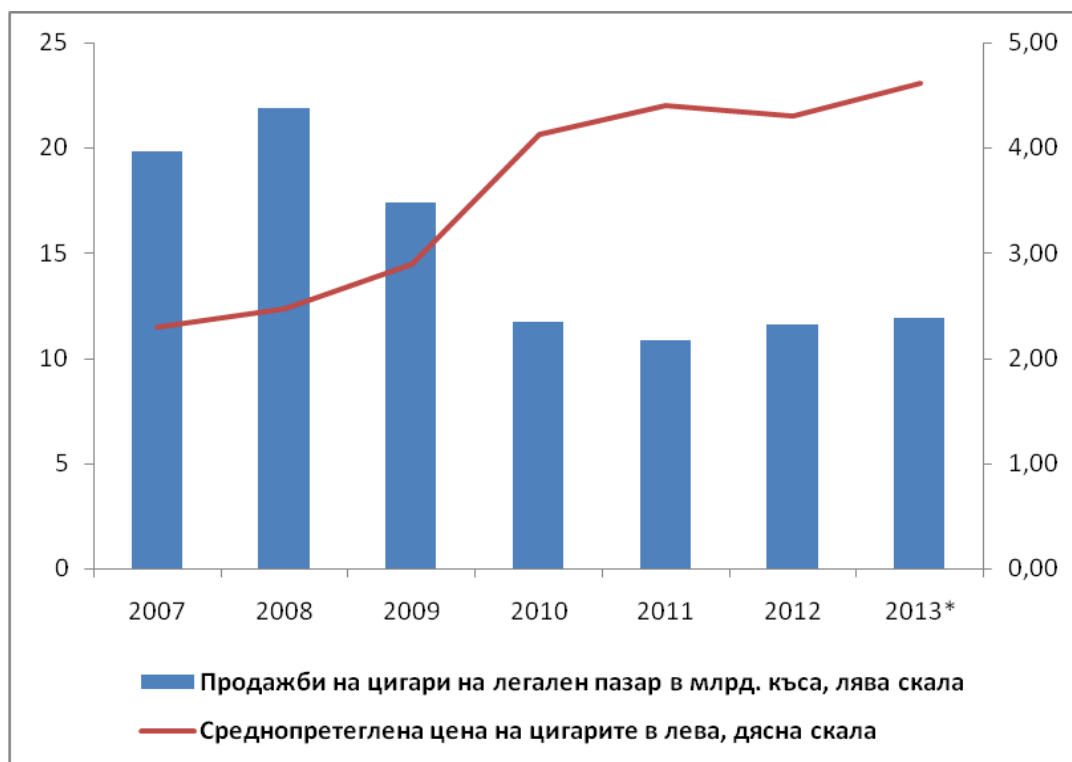
Графика 2: Среднопретеглена цена на пакет цигари – основни компоненти в лева



Източник: Акцизни таблици (2007-2013), Европейска комисия; изчисления на ИПИ

Акцизът доминира като компонент в цените на цигарите и съответно те са силно зависими от политиката за достигане на минималния акциз в ЕС. В периода 2007-2010 г. цените на цигарите в България (отнася се и до среднопретеглената цена, и до най-търсената ценова категория) се увеличиха средно с около 80%, главно поради резкия скок на общата акцизна тежест през 2010 г. Цялостният ефект за потреблението на цигари, предназначени за местния пазар, бе повече от сериозен, като легалните продажби силно намаляха. Потребителите се насочиха към незаконни цигари, по-евтини марки и заместващи продукти. През 2010 г. рязко нарасна (повече от 5 пъти) потреблението на фино нарязан тютюн, който се облага по-малко от цигарите, докато преди влизането в ЕС потреблението на фино нарязан тютюн в България бе несъществено. Голямата промяна на пазара на цигари се случи именно през 2010 г. с рязкото увеличение на акциза и срива на законния пазар от 17,4 милиарда къса (2009 г.) на 11,7 милиарда къса цигари (2010 г.)

Графика 3: Среднопретеглена цена на цигарите и продажби на легален пазар



Източник: Акцизни таблици (2007-2013), Европейска комисия и Министерство на финансите

Данните за законно продаваните цигари на европейско равнище ясно показват, че подобни резки движения се дължат основно на промени в акцизите и не толкова на други фактори или политики за ограничаване на тютюнопушенето. Макар че в Европа от 10 години е налице тенденция за намаляване потреблението на цигари³, общата картина се променя постепенно – например през 2010 г. законните продажби на цигари в Европа (ЕС-27) са се свили с 4,5%, докато в България законните продажби спадат с 33% или 1/3 от законния пазар изчезва само за една година поради рязкото увеличение на акциза.

³ [Освободени за потребление цигари 2002-2012](#), Европейска комисия

Има няколко примера в Европа, които са аналогични на българския случай от 2010 г. В Румъния се случва нещо подобно при рязкото увеличение на акциза през 2010 г., което има сериозно влияние върху продажбите на законни продукти – те спадат с 1/3 само за година. Полша също има подобен опит през 2009 г., когато акцизът върху цигарите е увеличен, а законните продажби, съответно потреблението на законни продукти, се свиват наполовина – отчасти поради изкуствено завишени продажби през 2008 г. вследствие от презапасяване в очакване на по-високия акциз през следващата година.

Европейският опит ясно показва, че въпреки препоръката за постепенно увеличаване на акциза до достигане на минималните нива, има няколко случая на внезапно покачване на акциза, при които ефектът за пазара е силно негативен – крайна реакция на потребителите, увеличена незаконна търговия и трудности при планирането на бюджетните приходи. Румъния, обаче, бързо успя да се справи с ръста на незаконната търговия през 2010 г., като въведе 8-годишен график за постепенно увеличение на акциза за периода 2011-2018 г., който породил своевременен положителен ефект на намаляване на потреблението на незаконни цигари, непредназначени за местния пазар, от близо 20% през 2010 г. до под 10% през 2012 г.⁴

В основният данъчен закон на Румъния, в частта му по акцизното законодателство, са ясно разписани конкретните параметри на минималния акциз с увеличение около 2,5 евро всяка година, както и конкретните параметри на пропорционалния компонент, който постепенно се намалява с 1% всяка година до достигане на 14% през 2018 г. Поради нуждата от преизчисляване на точните параметри на специфичния компонент във връзка с валутните курсове на местната парична единица спрямо еврото, в своя план-график Румъния е определила ежегодните си цели за общата данъчна тежест на акциза в крайната цена, а специфичният компонент се изчислява всяка година спрямо тази цел.

Германия, като една от най-развитите страни в ЕС и налагаща един от най-високите акцизи върху цигарите сред страните-членки, също избира да приложи през 2010 г. 5-годишен план за увеличение на акциза с оглед избягване на негативните ефекти за пазара. Независимо от това, че отдавна са достигнати минималните изискуеми нива за ЕС, въвеждането в местното законодателство на конкретен план-график, се оценява от експертите като най-добрият подход за осигуряване на дългосрочна перспектива пред бизнеса, потребителите и управляващите. Трябва да се отбележи, че германският модел набляга на увеличението на минималния акциз с около 4,5 евро всяка година.

В дългосрочен план България трябва да следва примера на държавите, които са въвели в своето законодателство предварително начертан план с прилагане на поетапен подход за бавното и постепенно увеличаване на акцизната тежест.

Бюджетни приходи, стабилност, постепенност и предвидимост

Държавният бюджет на България зависи основно от облагането на потреблението (непреките данъци), а не толкова от преките данъци върху личните доходи и корпоративните печалби, което отличава страната от по-богатите европейски държави. В последните години например приходите само от акцизи надвишават сбора от приходите от данъка върху общия доход и корпоративния данък. Това показва ключовото значение на акцизите за бюджета и фискалната политика на страната.

Приходите от акциз върху тютюневите изделия в България възлизат на 1,8 милиарда лева за 2012 г., което представлява 2,3% от БВП. Въпреки голямото увеличение на акциза върху цигарите през 2010 г. и сериозният скок в цените, държавата не съумя да събере повече

⁴ 2013 Проект на KPMG – [Доклад STAR](#)

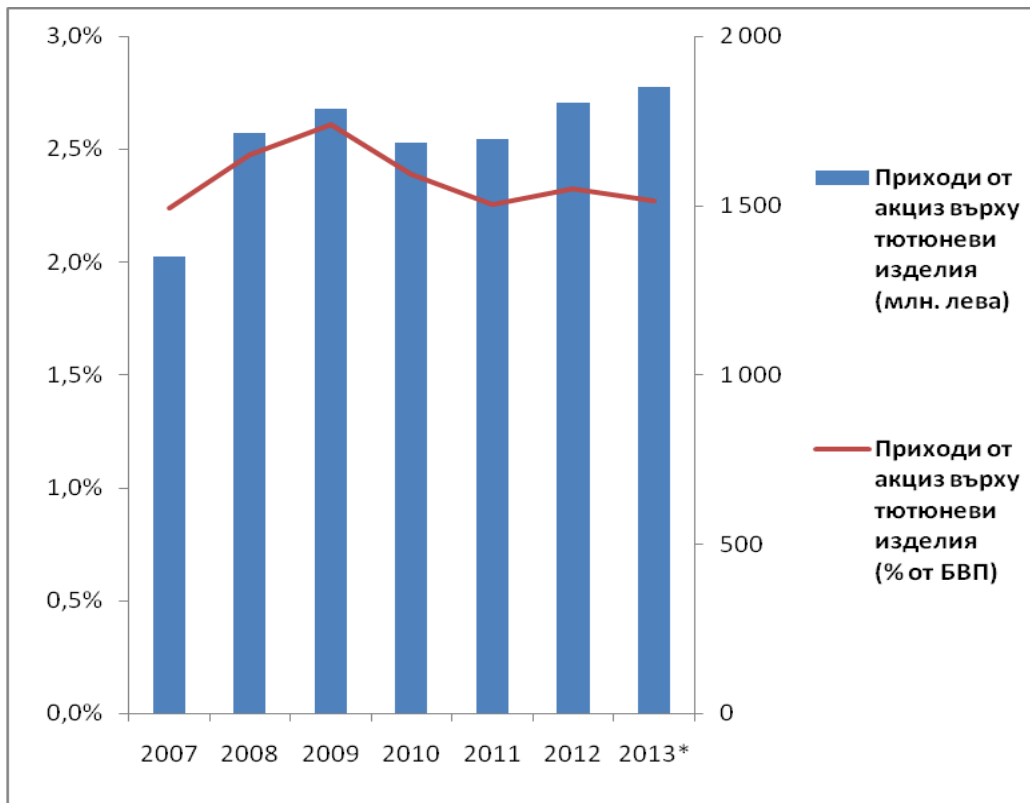
приходи. Бюджетните приходи от акциз върху цигарите всъщност спадат през 2010 г. и постепенно се възстановяват оттогава насам, като през последните две години се наблюдава раздвижване на приходите. Това е класически пример за политика, която не е адекватна на икономическите и социални реалности и повече вреди, отколкото помага – цените на цигарите нараснаха почти двойно от 2007 г. насам поради високия акциз, но в държавния бюджет не влизат повече средства, за сметка на разрастването на нелегалния пазар.

Таблица 2: Приходи от акцизи върху тютюневите изделия

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*
Приходи от акциз върху тютюневи изделия (млн. лева)	1 348	1 715	1 784	1 685	1 697	1 803	1 850
% от общи данъчни приходи	7,0%	7,7%	8,8%	8,9%	8,2%	8,4%	7,9%
% от БВП	2,2%	2,5%	2,6%	2,4%	2,3%	2,3%	2,3%

Източник: Министерство на финансите и Национален статистически институт

Графика 4: Приходи от акцизи върху тютюневите изделия



Източник: Министерство на финансите и Национален статистически институт

Във връзка със структурата на акциза върху цигарите, България реши през 2008/2009 г. да следва тенденцията и практиката на ЕС за намаляване на пропорционалния компонент и да прилага данък с доминиращ специфичен (номинален) компонент. Това бе в известен смисъл неизбежно поради факта, че страната има най-ниските цени в ЕС, а пропорционалният компонент зависи от цените, т.е. не е надежден компонент, с който да се постигнат номиналните минимални акцизни нива в ЕС, особено в случаите когато от страна на производителите на тютюневи изделия се задържат ниски цени. Това също така изглежда е обща тенденция в Европа – тежестта на специфичния компонент да е по-висока, което в някои

случаи покрива номиналното минимално изискване за акциза в ЕС, а пропорционалният компонент да намалява. Данните за ЕС за периода 2010 – 2013 г. показват, че всички държави-членки са увеличили специфичния компонент (с изключение на България) и 20 държави-членки са намалили освен това пропорционалния компонент.

Когато става въпрос за стабилност и предвидимост на бюджетните приходи от акциз върху тютюневите изделия, специфичният компонент играе ключова роля, тъй като гарантира определена номинална тежест на акциза, която не зависи от промените в цените или от решение на потребителите да преминат към по-евтини или по-скъпи цигари. Специфичният компонент освен това предполага еднаква тежест и за евтините, и за скъпите цигари, което съответства на крайната цел на Директивата на ЕС за ограничаване на тютюнопушенето, без да се изкривява пазара и предпочитанията да се пренасочват към други ценови категории.

Наред със структурата на акциза върху цигарите, всякакви други големи промени в общата данъчна тежест водят до фискални проблеми, тъй като изкривяват пазара в краткосрочен план и стимулират незаконната търговия – скорошният опит на България от 2010 г. доказва точно това. Когато е необходимо да се увеличава акцизът върху цигарите, тъй като България е задължена да достигне минималния акциз върху цигарите до 1 януари 2018 г., най-добрият подход за предотвратяване на негативните последици е да има предвидимост и промените да се случват поетапно.

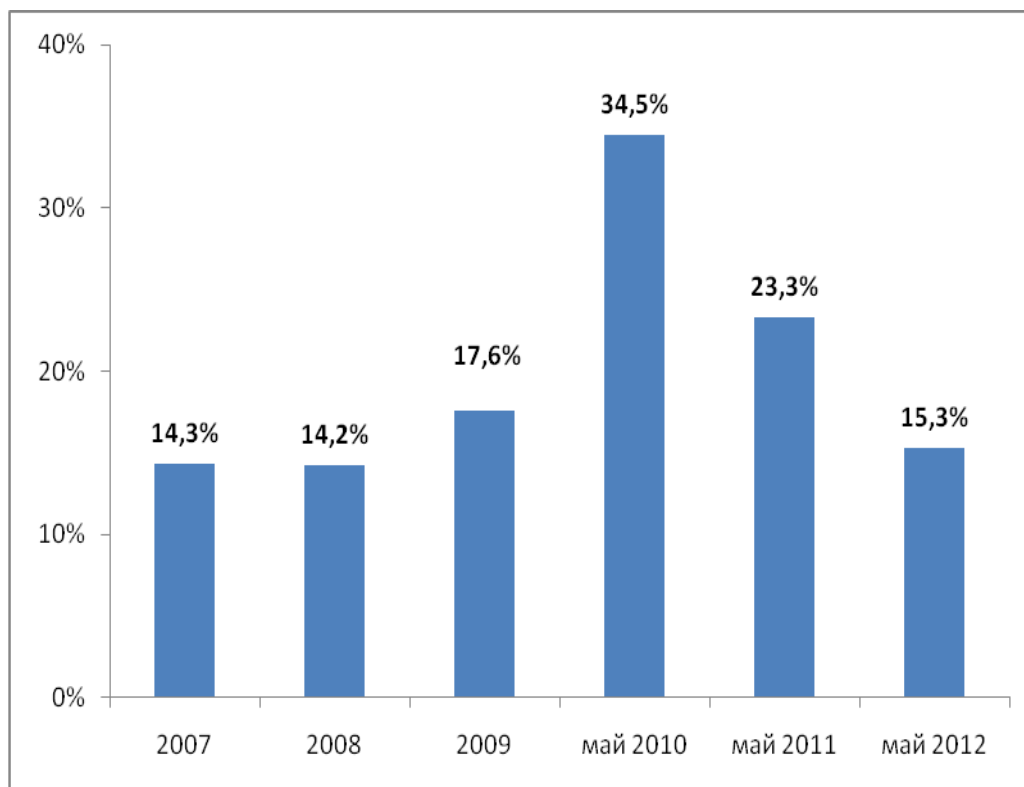
Това означава изискваният размер на акциза да бъде достигнат стъпка по стъпка, следвайки предварително приет в закона план-график (акцизен данъчен календар), като по този начин пазарните участници ще разполагат с предварителна информация и няма да се сблъскват с внезапни промени, отразяващите се на цените на техните продукти, а оттам – и на поведението на потребителите. С оглед на това, че минималният акциз върху всички цигари, който България трябва да достигне, е ясно определен на 90 евро на 1000 къса (176 лв.), законодателно и с препратка към Директивата на ЕС, подлежаща на транспониране, може да се предвиди ясен план за увеличението му от 148 лв. на 1000 къса (2013 г.) до 176 лв. на 1000 къса (2018 г.) на равни стъпки през следващите пет фискални години.

Съображения, свързани с незаконната търговия

Ще се отнася до потреблението на тютюневи изделия (основно цигари) и съответните политики за увеличаване на акциза върху цигарите, трябва да се обърне внимание на потреблението на т.нар. цигари, непредназначени за местния пазар, или с други думи – незаконната търговия. Нелегалният пазар води до ред негативи: опасения за здравето на потребителите и за качеството на продуктите, които те потребяват; нарастване на тютюнопушенето поради ниските цени на незаконните продукти и съответно по-голямата им достъпност, включително и за по-младите, разполагащи с по-малко средства; значителни загуби на приходи за държавния бюджет и източник на финансиране за организираната престъпност. Всяка фискална политика, която би довела до внезапно нарастване на незаконната търговия е проблематична поради горепосочените причини и следователно е необходим дебат за намиране на подходящото решение за ограничаване на този род негативни ефекти.

Наличните данни за България показват, че през 2010 г. има рязко нарастване на незаконната търговия с цигари, при което потреблението на цигари, непредназначени за местния пазар, достига 34.5% от общия пазар на цигари. Данните, представени тук, не се основават на теоретични изчисления, а са резултат от проучване чрез метода на събиране на празни опаковки, което се провежда редовно в страната от 2007 г. Макар и да е трудно да говорим с точност за конкретни обеми, ползването на данни за празни опаковки, открити по улици и кошчета за боклук е най-малкото показателно за тенденциите в потреблението на цигари, непредназначени за местния пазар.

Графика 5: Пазар на цигари, непредназначени за местния пазар (% от общото потребление)



Източник: Проучване на AC Nielsen по поръчка на Бритиш Американ Табако България, Булгартабак Холдинг, Джапан Табако Интернешънъл България, Импириъл Табако България, Филип Морис България

Данните показват, че резкият скок в потреблението на нелегални цигари е изцяло концентриран през 2010 г., когато всяка трета опаковка не е била предназначена за местния пазар. Това безспорно се дължи на голямото увеличение на акциза и респективно скока на цените на цигарите. Други местни изследвания показват, че през 2010 г. нелегалният пазар на цигари е бил най-бързо растящият пазар за престъпна дейност в България⁵. Негативният ефект за бюджета поради незаконната търговия само за 2010 г. се оценява на близо 250 милиона лева пропуснати приходи⁶.

След 2010 г. делът на цигарите, непредназначени за местния пазар, започва да спада, което се дължи основно на решението да не се променят акцизите в следващите години. Ефектът, свързан с незаконната търговия вследствие от внезапните промени на данъчната политика, бе незабавен и концентриран в една година, като възстановяването на законния пазар отнема повече време. С други думи, ако данъчната политика в бъдеще гарантира постепенно увеличение на акциза, подобни крайни реакции и негативни последствия за бюджетните приходи и индустрията могат да бъдат избегнати.

⁵ [Оценка на заплахите от тежката и организираната престъпност 2010 – 2011](#), ЦИД

⁶ Изчисления на ИПИ

Съображения, свързани с политиките

Както става ясно от данните, България пропусна възможността да разработи подходяща акцизна политика по отношение на тютюневите изделия и конкретно на цигарите след влизането си в ЕС. Без ясна пътна карта рязкото и внезапно увеличение на акциза през 2010 г., излишно достигащо до нива по-високи от минимално изискваните, доведе до катастрофални последици за пазара: до цени много по-високи от това, което потребителите могат да си позволят, до срив на легалното потребление, до по-малко приходи за държавния бюджет и до скок на незаконната търговия. Сега България отново има срок да достигне новите минимални акцизни нива и този път фискалната политика трябва да бъде формулирана по-добре, така че да се избегнат всички горепосочени негативни ефекти.

България трябва да приеме ясна пътна карта за всички действия, които е необходимо да бъдат предприети във връзка с акциза върху тютюневите изделия до 2018 г. Това ще осигури предвидимост, която е от ключово значение за успешната фискална политика. Подобна пътна карта вече е в сила в Румъния, която е изправена пред същите предизвикателства за изпълнение на изискванията на ЕС.

Изводи

С оглед избягване на пазарни сътресения българските държавни органи трябва да осигурят предвидимост като заложат в Закона за акцизите и данъчните складове т. нар. акцизен данъчен календар за постепенно увеличаване на акциза, т.е. на номиналната акцизна тежест върху цигарите, всяка година до 2018 г. Най-добрият начин да се направи това е чрез постепенно увеличаване на специфичния компонент, което е по-подходящо за България (тъй като цените са най-ниски в ЕС), за да не се пренасочва изкуствено изборът на потребителите към различни ценови категории. Увеличаването на специфичния компонент на равни стъпки през всяка от следващите пет фискални години е най-опростеният и ефективен вариант.

Отчитайки колко чувствителни са потребителите към промените в цените и социалната приемливост на незаконните продукти, които все още са широко разпространени, увеличението на акциза трябва да е максимално плавно, за да може и цените да се променят съобразно заплати, а не да ги изпреварват. Това би могло да бъде постигнато с въвеждането на ясен план-график, предвиждащ възможно най-малките стъпки, като се започне още през 2014 г. (от 1 януари 2014 г. или от средата на годината – 1 юли 2014 г.).

Подобна политика би спомогнала и за постигането на дългосрочната цел за ограничаване на тютюнопушенето посредством данъчни и ценови мерки, което съответства на целите, заложи в Директивата на ЕС. Същевременно тя ще осигури постепенно ежегодно увеличение на бюджетните приходи, овладяване на незаконната търговия и предвидимост за бизнеса и потребителите.